

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

1880.

Kolozsvár, vasárnap, augusztus 8

Tizedik évfolyam.

KELETI SZÖVETSÉG.

Egy nagyfontosságú hír került ismét felszínre a külpolitikának naponként különböző színekben váltakozó caleidoscop-ján. Milán szerb fejedelem és Károly román fejedelem uralkodónk látogatására mennek Ischlbe s ez általános felfogás szerint azt jelentené, hogy a két állam szövetségre akar lépni Ausztia-Magyarországgal. A szövetséghez pedig egy másik meglevő hatalmas szövetségesünk, Vilmos császár adná beleegyezését szintén Ischlbe teendő látogatásával.

A török ellen sem Szerbiának sem Romániának nincs szüksége szövetségesre. Az előbbi nyugodtan hiszhatja disznóit, az utóbbi nyugodtan kapálhat mamaligát a töröktől akár az idők végtelenségéig, az ugyan nem háborgatja őket s nem kér több adót tőlük sohasem. A szövetségnek tehát valaki más ellen kell irányozottnak lennie, s ez nem lehet más, mint Oroszország.

Nagyon is tudjuk érteni és méltányolni, ha Románia keresi Ausztia-Magyarország szövetségét s épen Oroszországgal szemben. A legutóbbi orosz-török háború kiáltása előtt, midőn Magyarország királya az erdélyi részekben tevén látogatást, Nagy-Szebenben időzött, a Románoknak több követése kereste őt fel, melyek állítólag azon kéréssel járultak, hogy a felsége elé, hogy mentse meg országukat az orosztól s ők örökre hálás szövetségesei maradnak Ausztia-Magyarországnak. Akkor az idők nem voltak olyanok, hogy a monarchia Oláhországtól a muszka medvével harcát kezdhesse. Talán szinte jó volt Romániának is megizlelni a nagy Muszkaországgal való szövetség izletes gyümölcseit, hogy aztán tudjon majd megbecsülni egy olyan szövetséget, melynek majd szava beszűkítő számba jöhet. Románia címere a magyar korona országai között foglal ma is helyet s Romániának sohasem volt alkalma megbánni, hogy Magyarország alattvalója volt. Törökország hatalma alá kerülve, annak állott kötelességében őt megvédelmezni, de ez alól teljesen felszabadulván, másfelől tapasztalatokat szerezvén a muszka háládatosság felől, Románia körülbelül belátta, hogy az a szövetség, mely először csak Bessarabiát vette el tőle, majd később másik darab földjébe lesz szerelmes s a míg majd azt is eldarabolja, ezalatt kényszerítendő őt,

A KELET TÁRCZÁJA.

Szabina hazugsága.

Regény.
Írta:
Cantacuzen-Altoeri O. herezegő.

Második rész.

I.

(Folytatás.)

Flora nem látott volt senkit jöni, s a víz mormolása elnyomta a léptek zaját. Hirtelen visszafordult s egy vadászszal találta magát szemben, kezében löfegyverrel s vállára akasztott vadásztáskával.

Fiatl férfi volt-e ez?

Rövidre nyírott, simára fésült haja egészen szürke volt. Hosszu tunika forma posztó-öltöny simult derekához s fedte el lábait térdig, prémes bőrkamaskiba voltak bujtatva finom alakú, sovány lábszárak, feltűnő kis lábain erős, kemény csizmák voltak, s kis pörge kalap fedte be fejét s sajtóságság kinézést, egészen szakáttalan egyéneknek, kinek fekete szeméi élénkségtől csillogtak.

Ép oly kevés ünnepélyességgel, mint minő a megszólítás volt, közeledett ez alak Florához kiált karokkal, s átülve őt, mindkét arcára jó csattanós csókot nyomott.

— Nő! hogy vagyunk kicsikém? — kiáltotta egy hang hangosabban, mint a hogy szükség lett volna rá, s láthatólag abban igyekezve férfiasabb kinyomatot adni neki, mint minővel birt.

hogy nolens-volens lösi tetteket vigyen véghez a törökkel szemben, a ki pedig őt nem bántotta s a kit pedig őbántani nem akart.

Románia tehát reá van szorulva Ausztia-Magyarország szövetségére. Az ő hadserge kicsiny, semmiféle hatalomtól sem tudja megoltalmazni magát. Neki semmiféle tartományra szűksége nincs, ha csak Erdélyre nem, a mit soha meg nem kap; szabad alkotmánya mellett csöndben és békében megélhetne, tehát csak őt ne bántsa senki se. Már pedig az nagyon valószínű, hogy Oroszország jövőre sem fér meg tőle s e fenyegető jó baráttal szemben kikérülhetetlen szűkséges a megbízható szövetség. Mindenki tehát a mily természetesnek ép oly örvendetes eseménynek fogná tekinteni a Romániával való szövetséget s az erdélyi részek épen annál nagyobb örömfüket találnak benne, mivel ez által megtanulhatná a bennlakó románok, mennyiben kell megbecsülniök azon országot, melyben laknak, midőn a künlevő románok isbarátságát keresik.

Szerbia szövetsége első tekintetre már nem látszik a körülmények által annyira indokoltnak. Őt Oroszország nem fenyegeti, sem területében meg nem ki-sebbíti, de ez meg ugy látszik attól tart, hogy Ausztia-Magyarország a keleten biztos állást foglalandó, magának veszi Szerbiát, hogy e tette ne adjon okot, szövetségben akar lenni avval, a kitől fél.

Annyi bizonyos, hogy Szerbia és Románia szövetsége monarchiáknak is jelentékeny hasznára leend s csak az volna igazi megoldása a keleti kérdésnek, ha Ausztia-Magyarország az összes Balkán félszigeten levő államokat részben meghódítván, részben szövetségesevé tevén, tárgyalanná tenné az egész keleti kérdést. Ekkor Oroszországnak csak terjeszkedési vágya állana a maga meztelességében s avval ily szövetség mellett könnyű volna elbánni.

Az államháztartás második évnegyedének pénztári kimutatása megjelent. Kitalnik ebből, hogy noha az ország nagy része még a tavalyi inség és szükség hatása alatt áll, noha negyven megyében szűnetel az adóvégrehajtás és a többi törvényhatóságban sem alkalmazzák azzal a zsarnoki kiméletlenséggel, melyben a tulzók feltűntek: az állampénztárnak a folyó év második negyedében mégis 435,598 forinttal több jövedelme volt, mint a megfelelő időszakban tavaly. Igaz, hogy ezt nem az egyenes adók

Flora homályosan visszaemlékezett ez arcra, és még sem emlékezett cseppet is keresztatyjára. Habozva felelte:

— Jól vagyok, köszönöm kérdését keresztatyám.

A vadász hangos kacajban tört ki, mi még mind tartott akkor is, midőn Szabina kis poniey kocsjja megérkezett a regényes útra.

Szabina megállította lovát.

— Épen kegyedhez szándékoztunk menni, — kiáltotta, a különös egyén felé fordulva Szabina. — Vissza fog térni velünk. Majd összeszorulunk kissé a kocsiiban; Flora ülhet a kegyed térdeire.

— Szabina, — merészelt közbeszólni Flora, — még nem mondtad meg nevét ez... ez úrnak.

Most Szabina is hangos nevetésre fakadt.

— Ez „úr“ itt a te keresztanyád, des Allais Florimond kisasszony, és a mint őt ismerem, nem lepheted volna meg kellemesebb hízéggel, minthogy férfinak tartsd őt. Szereti férfias szímben tünni fel, nemde Florimond kisasszony?

— Kegyedhez igen rozsol illik ezért hibáztatni engem, — szólt a vén leány száraz hangon. — Miért szereti kegyed, kérem szépen, csillogó, czifra öltözékeiben feltűnni?

— Oh! tegyük félre mára a viszálykodást! — szólott Szabina, egyetlen sértethető oldalán találva. — Ne adjuk a kicsikének azon véleményt magunkról, mint-ha rossz egyetértésben élnek itt együtt, mikor alapszabán véve, a világon legjobb barátunk vagyunk.

Hanem, dacára a Szabina jó szándékának, a társalgás nem volt más, mint

által értük el, mert ezek 1.930.405 forintnyi visszaesést mutatnak az 1879. év második negyedéhez képest, mindamellett ez is kedvező eredmény az első évnegyednél, mikor a visszaesés az egyenes adókban 2 és fél millió volt. Az egyes jövedékeknel emelkedés, másoknál visszaesés mutatkozik. — Szomorú jelenség azonban, hogy a sőjövédék 231,127 forint visszaesést mutat fel. — Mindent egybevetve, a második évnegyed pénzügyi mélege a tavalyival összehasonlítva, így áll: 1879-ben, a második negyedben bevétel volt: 49.913,606 fnt, kiadás 54.875,316 fnt, a hiány tehát volt 4.961,710 fnt. 1880-ban a bevétel volt 50.349,204 fnt, a kiadás 53 millió 659,099 fnt, tehát a hiány 3.309,895 forint. Minthogy a bevétel több, a kiadás kevesebb volt az idén, mint tavaly, a mérleg javult 1 millió 650,000 forinttal.

Az igazságügyminiszteriumban Pauler miniszter előktele alatt a járásbíróságok illetőségéhez utalt vétségek és kihágások eseteiben követendő eljárás szabályozása tárgyában tanácskozó bizottság tegnap este tartott ülésében az „Orsz. Értésítő“ szerint a kormány által készített rendeleti tervezetnek a bírói illetőségre vonatkozó intézkedéseit vette tárgyalás alá.

Főszabály gyanánt elfogadtatott, hogy a tett elkövetésének helye, állapítja meg a bírói illetőséget. Eljárhat még a vádlott lakhelyén illetékes bíróság is, valamint azon bíróság, mely a vádlottat letartóztatja, ha az eljárás megindítása ott kérelmeztek és ez ellen kifogás nem tétetik.

Bűnhalmazat esetén is rendszerint a járásbíróság jár el; ha azonban a törvényszék hatáskörébe utalt büntetendő cselekmény is előfordul, vagy pedig, ha a vádlott büntetése halmazat esetén hat hónapon túl emelkednek, az illetékes királyi törvényszék jár el.

A kir. járásbíróság a nála tett feljelentéseket megvizsgálja és a nem illetőségéhez tartozókat, ha hivatalból üldözendő cselekmény forog fenn, az illetékes kir. járásbíróshoz átteszi, ellenében magánvádlónak visszaadja.

Az illetégségi összehittközések fölött a felső bíróság dönt.

Városi ügyek.

Kolozsvár, aug. 6.

A Kolozsvár városi bizottság tegnap megkezdett ülése a nyári időkhez képest népesnek volt mondható: a tagok és hallgatók jóformán megtöltötte a közgyűlési termet. Tulajdonítható ez érdeklődés a jó hosszú tárgysorozatnak (mely a communitás határozata ellenére ismét csak

ártatlan apró ingerkedések folyton tartó sortulze. Az ellentmondás megszokása sokkal inkább meggyökeredzett már e két nőnél, kik a végén is igen sokban hasonlítottak egymáshoz, arra, hogy csak egy perczig is szűnetljenek. Szabina nagy kedvét lel ebben, annyival inkább, hogy a vén leánynak ragyogó elmeélü s nagyon eredeti feleletei voltak rendesen.

Flora némán szemlélte e sajátságos egyént, kinek különös állótözetéhez csak nagy nehezen birt hozzászokni. A fiatal leánynak úgy tetszett, hogy van arczában valami alattomos ravaszság, mi nem tetszett neki, és hogy fekete szeméi sokkal élénkebb fényben csillognak, hogy sem valódi jóságot fejezhetnének ki.

A lánya családott. Florimond kisasszony őszinte és jószívű volt, de Flora találkozásuk első percétől fogva ama kimagyarázhatlan ellenszenvet érezte iránta, mi oly gyakori, s oly kevéssé kiírt-ható gyermekeknel, és Flora ép oly kevéssé tudta indokolni érzéseit, mint a kis gyermek nem tesz semmit indokoltan.

Csakhamar belefáradt figyelemmel kísérni a társalgás folyamatát, csak szórakozottan hallgatott rá, s végre egészen elmélyedt a táj szemléletében, melyen áthaladtak.

Zavaros gyermekkori emlékek felismertették vele e hosszúra elnyúló egyenes utat, a vén malmot, a távoli halmok kékes színben úszó körvonalaikat. Ugy ismert rájuk rendre-rendre, mint a hogy visszaemlékezünk egy régen hallott, csaknem egészen elfeledett kedves dallamra. Az út egy kis erdőn vitt keresztül. A pony lassan haladtott előre, patái egészen belemélyedtek a vízenyős, vörhe-

két nappal tétetett a gyűlés előtt közzé s nem, mint elrendeltett, nyolcz nappal előre) s néhány oly kérdésnek, melynek előlde a közhűség is érdeklődéssel tekintett.

A főispán kevéssel három óra után nyitá meg az ülést s a szentesített törvényezikkek kihirdetése után 6 felsége közölő ötvenedik születés-napjának megünneplése került tárgyalás alá, elfogadtatván, az előterjesztéshez képest, az üdvözlő felirat küldése, az ünnepélyes isteni tisztelet tartása, a városi szegények megvendégelése és a város kiválágítása.

A belügyminiszter három nyugdíj-kérdés ügyében intézkedett. Jancsó J. volt alkapitány szabályszerű nyugdíjazását helyben hagyta, Bán István volt mezei rendőr kegyképen beszámított éveinek beszámítását megsemmisítette, Tompa János volt mérnök nyugdíjazása ügyében pedig indokolt fölterjesztést rendelt el, miután sem kúthatoságnál szolgált 7 éve, sem a 40 évből hiányzó harmadtól éve beszámítását indokolva nem látja. A bizottság Bán István és Tompa János ügyében indokolt felirat készítésére utasította a nyugdíj-ellenőrző bizottságot.

Következett a szakosztály véleménye ama tanácsai hirdetményre nézve, mely a rozsolis s több ily szeszartalmu finomabb italok árulását szabályozó ministeri rendelet ügyében tétetett közzé, mely több kiskereskedő folyamodására utasított volt a szakosztályhoz. A minister, ugyanis, a törvényhez híven, elrendelte, hogy ily italokat csak bejegyzett cézűlt kereskedők árulhatnak s hogy ez italok literé 60 krmál olcsóbb nem lehet, az üveg legalább 10 krmán számíttatván. A tanács, ettől (s a törvénytől) eltérőleg azt hirdette ki, hogy ily italokat csak bejegyzett cézűlt s a kolozsvári kereskedő-társulatba felvett kereskedő árulhat el, és ha 0,34 literes üvegekben árul, üvegét 25 kron (literét tehát 70 kron) alól nem adhatja, s ezenkívül még több mellékes határozmányt toldott be a ministeri leirathba.

A tárgyalás rendén Dr. Fischer Lajos kimutatta, hogy a tanácsai hirdetmény törvénybe ütköző, hogy a városnak sem materialis, sem moralis hasznát nem okoz, miután az itálulási jog hat évre haszonbérbe adott s így a haszonbérlek és nem a város élvezi azt a hasznát, mely a kereskedők jogainak e tövénytelen megszorításából származik s miután kifejtette volna, hogy a tanácsnak nem állott jogában önkénylleg így megmásítani a minister rendeletét, a val végzi, hogy a kalifával tart, ki a val az indoklással égette el az alexandriai könyvtárt, hogy vagy csak azt tartalmazza, a mit a korán! akkor fölösleges, vagy más egyebet s akkor veszedelmes. Azért kéri a tanácsai hirdetmény

nyes talajba. A fák koronái között, melyeket csipkézeten futott be az arany-szín lichen, átsilámlottak a napsugarak, visszatükröződve a fenyők tűlevelei hegyén rezgő vízcseppekben, s mint smaragdól készült csokrokot csillogtatva az esőtől áthatott puha mohacsoportokat. A mókusok vigan szökdéltek egyik ágról a másikra, a szarkák hangosan cseregetek a bozót között, pompás növényillat áradott ki a fák megnevdesült lombjaiból.

— Milyen szép hely ez, s mi jó itt lenni! — mormogta halkan Flora.

Most valami megmozdult a közeli bokorban.

— Ez fogolyamadár! — kiáltott fel Florimond kisasszony. Leugrani a székéről, arcához emelni fegyverét, lelőni a vadat, percz műve volt rá nézve.

Nyugodtan vette fel a földről a még pihegő madarat, s minden oldalról megvizsgálta.

— Vörös lábú, — szólt elégtűlten, — fiatal, kövér, ez pompás lövés volt! Nesze kicsikém, ez keresztatyád ajándéka. Küldsd el egészszégre. Most pedig csak folytassák útjokat Szabina, jobb szeretem gyalog hazatérni. A rövidebb mel-lékősvényen még előbb ott leszek, mint kegyedék.

E szavak után a lelőtt fogolyt a Flora ölébe dobta, ki önkénytelen irtó-zattal rettent vissza tőle. Nehán vércsepp hullott ruhájára. Nem merte kezével érinteni a szegény madarat, melynek csinos feje kérően látszott felé fordulni.

— Szabina! — szólott halkan, midőn magukra maradtak.

— Mi baj?

— Nem kegyetlenség-e ez?

Hirdetési díjak.

Egy négyesűg ezantiméternyi tér ára 2 kr. Bélyegdíj minden hirdetés után 80 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknel külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket felvesznek:

Bécsben: Oppelik Alajos Stadt Stubenbastei Nr. 2. (Eckhaus der Wollzeile 36.) Haasensteint et Vogler (Wallfisch-gasse 10.) Rnd. Mosse Publicistische Bureau. Budapest: Haasenstein, és Vegler hirdetés köv. irodája. Goldberger A. hirdetések felvétel irodája Budapest. Szervitator 5. sz.

Nyitottéri cikkek gármond sora után 25 krajczár fizetendő.

megsemmisítését s a ministeri leirat közé tételét.

Váradí Károly félti a város pálinka-árulási jövedelmét, ha a „hitvány üzerektől“ meg nem övünk, azért föntartandónak véli a tanácsai hirdetményt. Szerinte a csempészecetnek nyitunk tág kaput, ha oly, bár bejegyzett cézűlt, de a kereskedő-társulat tagjai közé föl nem vett embereknek is jogot adunk a rozsolis árulásra, a kik pár garas áru gyufa mellett egyebet sem árulnak, mint megfestett és megczukrozott rozspálinkát, üvegenként 12 krajczáron, azt hazudva, hogy 25 krajczáron adták.

Dr. Haller Károly rosza, hogy a tanács ismét önkénykedik s basáskodó hatalmas-kodással octroyálja a polgárookra a maga hirdetményeit, holott csak végrehajtó közeg s más hatalma nincs, mint hogy közzétegye a minister rendeletét, vagy a communitás szabályrendeletét szóról-szóra. Ha szűkséges a szabályrendelet módosítása, javasolja a maga rendén, a bizottságnak a szűkséges változtatásokat s akkor, ha helyes a változtatás, maga is pártolni fogja. De minden ily önhatalmu, basás eljárást visszautasít.

Dobál Antal a tanácsnak fogja pártját, míg Szász Béla a törvénytellen ellenkező hirdetmény megsemmisítését kívánja.

Olász Károly, előadó, hosszu és hossz-szas beszédben adja elő a pálinka-árulás világ-teremtése előtti történetét, különös előszeretettel idézve az osztrák kormány ez ügyben való intézkedéseit. Elismeri, hogy az ipartörvény értelmében nem lehetett a mostani bérlőkkel úgy kötni a szerződést, hogy rozsolist csak azok árulhatnak, a kik a kereskedő-társulat tagjai, de vitatja, hogy a tanácsai hirdetmény helyes, mert az osztrák kormány idejébéli szabályokban is benn volt e határozmány.

A kérdés a jó hosszúra nyúlt vita után szavazásra hocsátatván, őt szótöbbséggel helybenhagyott a tanácsai hirdetmény. (Majd, ha felebezés utján megsemmisítetik e törvénytellen határozat, megköszönhetjük ez újabb orrot a tisztelt többségnek.)

Az idő e közben annyira előhaladt, hogy még csak két pont volt, a 22 szám közül, le-tárgyalható.

A városi pénztár mult évi zárszámadása, a számvérvészék javaslata értelmében, helybenhagyott, — s a felső leány-iskola szabályzata, költségvetése és tanterve a szakosztály által előterjesztett formában elfogadtatott. E nagyfontosságú munkálatot egész terjedelmében közölni kívánván, itt csak annyit jegyzünk meg, hogy ez évben két osztály megnyitása mondottott ki, és hogy az igazgatói állás, az összes tanerők beállítás (4 év) után, három éves cyklusonként

— Az ember csak nem eheti meg őket élve. Ne légy érzelő Flora.

— Oh! Szabina, szíven azt sugja nekem, hogy szenvedést okozni bármely teremtménynek, csak pusztán azon okból, mert az mulattat minket, nőhöz nem méltó gyönyörűség.

— Jól össze fogtok illeni Jakabbal. Ő is tökéletesen egy véleményen van veled. És aztán lásd kicsikém, ne légy soha igen szigorú e vén leányok iránt, kik soha sem szerettek. Az ilyeknek mindent meg kell bocsátani...

Szabina egyszerre elhallgatott. Hangját elfojtotta az izgatottság. Flora meglepetve tekintett rá. Bánkódó érzés volt, mi őt ennyire átalakította? vagy visszaemlékezés? Flora csodálkozva kérdezte magától, nem tudva semmit néjje multjáról.

De látva Szabina zavart tekintetét, szavainak gyöngéd kifejezését, mi oly nagy ellentétben állt szokott szigorával, így gondolkodott:

— Nővérem szeretett valakit, talán még most is szeret.

Kiérve az erdőszélre, az ember egyszerre szemben találta magát a kastély-lal. Ydonie kisasszony szerette azt Al-lais-k „váracscsának“ nevezni. A hajdan korban valóban büszke, szép kinézéssel bírhatott, egy magas dombon állva, mely sánczokkal körülvéve s védművekkel megerősítve.

(Folyt. köv.)

uj választás alá kerül. Ez egyetlen pont, mely a szakosztály előterjesztésétől eltérőleg állapított meg, egyebekben megmaradván az eredeti szöveg.

A gyűlés folytatása nem következik — ma választatván meg az iskolaszék tagjai is.

KÜLFÖLD.

A kandahari vereséget az angolok egy bennszülött toris árulásának tulajdonítják. Egy angol katonatiszt Kabulból a következőket sürgönyzi: „Bennszülött szövetségeseink árulása Kandahárnál nagy szerencsétlenséget hozott reánk. Állítólag 700 embert vesztettünk holtakban és sebesültekben; de a czirkáló őrzáratok még folyton találnak menekülőket, kik halálra kimerültek, mert az őriási hőségben három napot töltöttek étlen-szomjan az uton. Az egész bajt a vali csapatai okozták. Lovasságunk fele szemünk láttára ment át az ellenséghez, és a gúlbaziakhoz csatlakozott, kik tevéken nagy zajt csapva mentek ide-oda. Gyalogságunk egy része két órán át küzdött a nagy tulor ellen, anélkül, hogy a tűzéréség támogatta volna. Roberts százados a 65. ezredből elesett. Ez ezred veszteségét 400 emberre teszik. Más magántávíratok szintén azt állítják, hogy a bennszülött csapatok okozták a katasztrófát. Az angol lapok meg is róják Burrows tábornokot azért, hogy demoralizált bennszülött csapatokat vett maga mellé, s kíséretükben távozott 70 angol mértföldnyire a kandahari főseregtől.

Angliában jobban és jobban követelik, hogy bátran nyomuljon előre „Afghanisztánban Anglia és foglalja el Herátot. Malleson ezredes, az indiai ügyekben tekintély, szintén ezt a nézetet védi a Timesban. Ejub kán megmutatta, hogy Herát csakugyan India kapuja. A legutóbbi vereség ezer mértfölddel közelebb hozta Herátot Indiához. Ejub kán inváziója azért volt lehetséges, mert utójában homokszivatag védte egyik szárnyát, a másikat hegylánc. Ha 8—9 hónappal ezelőtt, midőn Malleson ezredes ajánlotta és elkecseregett harcot vívott Ejub kán a herátiakkal, a kik segítséget is kértek az angoloktól, elfoglalták volna Herátot az angolok, most biztosak lennének minden támadás ellen. Ezeket írja Malleson ezredes, valószínűleg hiába, mert Gladstone afganisztáni politikája szorosabb összefüggésben állhat Oroszországhoz való fordulásával; hogysem elválhatna tőle hamarjában.

Dobruzsából igen nyugtalanító hírek érkeznek Bukarestbe. Bulgáriából több száz zsvány jött Dobruzsába; törököknek vannak ültözve, de valódi bolgárok, kik az árulást csak azért ültették föl, hogy annál kegyetlenebbül pusztíthassanak és rabolhassanak. A román katonai hatóságokhoz parancs ment, hogy a legnagyobb eréllyel lépjenek föl a zsványok ellen. Nehányat közülük sikerült is elfogniok. A bolgár kormány, melyhez ez ügyben panasz intézött, az egész dolgot alaptalannak mondja s azt kívánja, hogy nemzetközi bizottság vizsgálja meg a tényállást. E választ Bukarestben igen rossz néven vették s íranta további felvilágosítást kértek a bolgár kormánytól. Azt azonban Románia készségesen fogadta, hogy a helyszíne nemzetközi bizottság küldessék.

„Terrorizmus és szabadság Oroszországban“ cím alatt egy röpirat jelent meg Genfben Dragomanov tanártól, a ki megtagadja, hogy orosz volna és büszke arra, hogy ukrainjai, oly nemzetnek fia, mely nemcsak Oroszországban, de Ausztriában is el van terjedve. Semmiféle párthoz nem számítja magát, amár itt-ott fantáziát velük az összeköttetést. A röpirat legnagyobb része annak van szentelve, hogy bebizonyítsa, hogy Oroszország viszonyait csak a szabadság proklamálása reorganizálhatja. Szerinte a jelenlegi viszonyok között nem lehet élni, magoknak az oroszoknak sem. A szabadság kivívását Oroszországban nemzete számára kárpótlásnak fogná venni nemzete önállóságának elvesztéseért. Az író szerint, Oroszországot új utra téríteni, csak rendszere ellen intézett határozott támadás képes. Ezen támadást szóval és tettel jogi organizált pártoknak kellene intézni. Az író az erre vonatkozó programot rövid idő alatt közzé szándékozik tenni.

A keleti kérdéshez.

Szentpétervárról jelentik, hogy a „szláv bizottság“ javában működik; kiszolgált orosz tiszteteket és altiszteket toborz, ellátja őket uti költséggel és Bulgáriába szállítja. Az ottani viszonyok napról-napra feszültebbé válnak, a panszláv ágensek keze titokban mindenütt működik és Moszkvában titelfelmentül várják a napot, melyen a bomba szét pattan. A „hazafiak“ azt hiszik, hogy akkor Oroszországnak közbe kell lépnie, úgy mint annak idején Szerbiában segített; arról mítsem akarnak tudni, hogy a czár birodalma tökéletesen ki van merítve. Akaszkók a hazai segélyforrások kiapadhatatlanságáról meg vannak győződve és úgy vélekednek, hogy a keleti kérdés megoldására soha sem volt még oly kedvező alkalom, mint jelenleg.

A Montenegró-ra vonatkozó együttes

jegyzék átnyújtása nem mozdította lényegesen elő a hatalmak akcióját. Figyelemreméltó mindekelőtt, hogy a jegyzékben a hajóhaditűntetéssel való fenyegetés nincs egyenesen kifejezve, a minthogy a záradék egyáltalában nem is foglal magában egy ultimátummal vagy szummaézival összeférő fenyegetést. A hatalmak esuán azt mondják, hogy ha a porta 3-hét alatt végre nem hajtja az áprilisi konvenziót, föl fogják őt hívni, hogy vegyen részt ama rendszabályokban, a melyekhez akkor nyulni kellene, hogy Montenegró Dulcigno birtokába helyeztessék. Vagyis, ha a portának nem is sikerül a maga erejéből átadni a Zem-területet, kénytelen lesz a duleignói partvidéket kiszolgáltatni, még pedig úgy, hogy maga is kezére jár a hatalmaknak az erre nézve szükséges intézkedésekben.

A flottá-demonstráció kérdését tudományos szempontból fejtegeti a „Fortnightly Review.“ William Stead, az értekezés írója, történelmi adatokkal igyekszik kimutatni azt, hogy az ily coertio politikája czélhoz vezet. Hivatkozik e tekintetben az 1827—9-iki eseményekre, midőn Anglia, Oroszország és Franciaország arra kényszerítették Törökországot, hogy akaratát ellen fejeverszűnetet tartson s a görög állam megalakításába beleegyezék; hivatkozik továbbá a belga-hollandi háborúra, midőn a hatalmak közmegegyezéssel nyomást gyakoroltak Hollandiára s kényszerítették a hollandi csapatokat Belgiumot 10 nap alatt kiűriteni; hivatkozik az 1849-ki diplomaciai lépésekre, midőn Anglia, Oroszország, Ausztria és Törökország Mehemed Alit kényszerítették együttes fellépéstük által, hogy feltételeiket elfogadja, és hivatkozik végül a Libanon pacifikációja érdekében az európai hatalmak által elrendelt kényszer-rendszabályokra, melyek a kívánt czélhoz vezettek. A szövetség hatalmak fegyveres beavatkozása egy ízben sem bizonyult inpraktikusnak, s tehát azt következteti Stead, hogy a flotta-demonstráció most is czélhoz fog vezetni. E feltételek ugyan nagyon optimistikusnak tűnik fel előttünk, de a „Fortnightly R.“ fejtegetése azért mégis figyelemre méltó, mert egészen a gladstonei iskola felfogásával van írva.

Keltem a láthatáron már sötét fehérek mutatkoznak. A görög kormány elrendelte a hadsereg mozgósítását. Ezt főleg angol befolyásnak tulajdonítják; mert míg a többi hatalmak azt tanácsolják Görögországnak, hogy csak várjon sort, — addig Anglia nagyon is a mellett van, hogy készüljenek a hellenek harezba menni s fegyverrel birtokukba venni, mit Európa nekik ítél. A mozgósítási decretum a hadsereg létszámát 60,000 emberre teszi.

Görögország fészkelődésével szemben a porta is erélyes készülődéseket tesz, s míg egyfelől csapatokat szállít Salonikiba, másfelől az albán ligátján állít oly haderőt sikra, melylyel nehezen fognak a görögök megmérkőzhetni. A liga emissariusai már görög területen is működnek s felkérésre akarják bírni a görög földön lakó albánokat.

Montenegróval szemben is keményen tartja magát a liga s mint Sentariból jelentik, a porta biztosai, kik most jöttek Tusiból, azt tudatták Konstantinápolyba, hogy az albánok sem Dulcigno átengedéséről, sem pedig az ugynevezett Zem-terület átadásáról mit sem akarnak tudni. És sajátságos, hogy az európai hatalmak jegyzékére a porta épen akkor azt feleli, miszerint a legnagyobb készséggel beleegyeznek Európa kívánságába, ám legyen Montenegró Dulcigno, vagy a Zem-terület, csak tessék azt elfoglalni.

A tanárképzés.

A vallás- és közoktatásiügyi m. kir. miniszter addig is, míg a középiskolai tanárképzőintézménynek szaktudományokra fordítandó négy évi tanfolyamában és ezenkívül egy évi gyakorlatban, a tanárképzés pedig három rendbeli, nevezetesen alap-, szak- és paedagogiai vizsgálatra való kötelezettséggel meg fog állapítani s ennek folytán a tanfolyam teljes szervezete, tanterve s ezzel összhangzásban a tanárvizsgálat új szabályzata a dolog fontosságának megfelelő hatással a jövő 1880—1. tanév folyamában kidolgoztatni s általa kiadni fog: a tanárképzés ügyében már most is, a jövő 1880—1. tanévben eszközölhető javításoknak életbe léptetése czéljából, az átmeneti intézkedések és az alapvizsgálat tárgyainak tancsoportok szerinti megállapítására nézve, f. évi 17.396 sz. a. kelt rendeletével a mellékletben idecsatolt határozományokat tartotta szükségeseknek és a czél megközelítésére irányadóknak.

Átmeneti intézkedések a tanárképzés újabb berendezése ügyében.

1. Azon tanárjelöltek, kik az 1880. szeptember havában lépnek a budapesti vagy kolozsvári m. kir. tanárképződjébe, kötelesek a negyedik félév végén alapvizsgálatra jelentkezni, melynek tárgyait az átmeneti szabályzat tünteti elő. Csak oly tanárjelöltek, kik e vizsgálaton elégitő előkészületről és képességről tesznek tanúságot, tarthatnak igényt arra, hogy a tanári szakképzettség megszerzésére czélzó tanulmányait folytathassák és azok alapján választott tanárgyakat illetőleg, a szoros értelemben vett szakvizsgálatra jelentkezzenek.

Az alap- és szakvizsgálat között legalább is két évi tanulmány kimutatása követeltetik.

E tanulmányok végezte után minden tanárjelölt köteles még egy évet: az 5-ke, büleleleti és paedagogiai tanulmányokra és megfelelő gyakorlat szerzésére fordítani, mely utóbbira b. pesti m. kir. tanárképződjébe gyakorló iskolájában, vagy más, a vallás- és közoktatásiügyi ministerium által kijelölendő közép-tanodán adatik alkalom. Egyébként ezen 5-ik évet valamely hazai vagy külföldi egyetemen is tölthetik, de tudományos foglalkozásukat bizonyítványal igazolni tartoznak. Őt év eltelte után a tanárvizsgálat a bülelelet elemeiből és a paedagogiából tartandó vizsgálatlal befejeztetik, megjegyeztetvén, hogy ezen befejező vizsgálatok a negyedik év után netán elhalasztott szakvizsgálatnak minden esetben meg kell előznie.

2. Azok, kik a budapesti vagy a kolozsvári tanárképződjében egy vagy két évet már töltöttek, az alapvizsgálatot az átmeneti két év folytán a régi szabályzat értelmében tehetik le; szakvizsgálatra azonban az eddigi szabályzat által előírt tárgyakból csak négy évi tanulmány után bocsáttatnak; megjegyeztetvén, hogy a negyedik évet szaktárgyakra vonatkozó szabadon választott előadások hallgatásával és önálló dolgozatok készítésével töltendik.

3. Az első és második pontban kifejezett kötelezettség alá esnek azok is, kik a tanárképződjébe tagjai nem voltak ugyan, de már egy vagy két évet töltvén egyetemen, tanári pályára készülnek.

4. Azok, kik az 1879/80. tanévben mint tanárképződjébe tagok, vagy mint egyetemi hallgatók, három évi tanulmányt már végeztek, minden tekintetben a régi szabályzat értelmében teszik le a tanárvizsgálatot, ezt azonban két év lefolyása alatt tartoznak befejezni.

Ezen időn túl a régi szabályzat szerinti vizsgálat, egy évi határidővel csak azoknak engedtetik meg, kik ismétlő vizsgálatra köteleztettek.

5. Oly tanárjelöltekkel, kik egyetemi tanulmányokat nem mutatnak fel, de a tanárvizsgálat bizottság javaslata alapján vizsgálatra már nyertek, vagy 1880/81. tanév folytán nyereenek engedélyt, a tanárvizsgálat a két évre terjedő átmeneti idő határában belül az eddigi szabályzat értelmében ejtetik meg. Később jelentkező minden tekintetben az új szabályzat követelményeinek tartoznak megfelelni.

6. Ismétlő vizsgálatok tételére csak egy ízben adatik alkalom.

Ezenkívül a miniszter szabályt adott ki azon képzettség mértékére nézve, mely az 5 évre terjesztendő tanárképző tanfolyam két első éve után tartandó alapvizsgálaton megkívánatik.

LAPSZEMLE.

A „Hon“ írja: A francia megyei választások most sokkal nagyobb fontosságúnak, mint valaha, nem csak Franciaország belügyi állása, hanem külügyi állapotai szempontjából is. Nem az a fődolog itt, hogy a köztársasági párt 240 új helyet nyert a megyei tanácsokban, tehát, hogy 90 megyei választmány közül most már 67-ben van a köztársasági párt határozott többségben, hanem hogy mindenik szélsőpárt vereséget szenvedett. És ha Franciaországban ennek folytán sem radikális túllajtasztól, sem monarchista túlzelmektől tartani nem lehet, akkor elfoglaltanabb, önállóbb is lesz a kormány egy a külügyi helyzet megítélésében, mint a mérsékelt nézetek érvényesítésében. És ha a Freycinet-kormány több koncessziót nem lesz kénytelen tenni, sem a radikálisoknak, sem a külpolitikai philhellenizmusnak, akkor egyszersmind Európának is szolgálatot tesz.

Az „Ellenőr“ írja: Nagyon téved az egyesült ellenzék, ha azt hiszi, hogy könnyűvel nézheti, ha a mi helyünkét a szébal foglalná el. A mérsékelt ellenzék egy jelentéktelen töredék, ha ő bukik, a közjogi alap ellenzőinek előtérbe tolulásával, azzal még nincs fenyegetve maga az alap; de ha a nagy compact szabad-elmű pártot sikerítene szélső ellenzéknek a maga előnyére állásból kitűntetni; azzal mindenesetre kétségessé fétetűk az alap, melyen egész alkotmányunk áll. De nyugtassa meg magát a mérsékelt ellenzék. Ez a vészely nem fenyegeti sem a mi állásunkat, sem azon nagy közjogi művet, melynek ma mi vagyunk depozitáriusai. Sőt tovább megyünk, a szébal még őt sem fenyegeti nagyon, mert a mit tőle a szébal elvehett, azt elvette már rég. A mit ezennel az egyesült ellenzék kertületekben veszíteni fog, annak legnagyobb részét mi fogjuk elfoglalni. Mi, kik megvédjük a közjogi alapot, nemcsak a szébal ellen, a mi nem oly nehéz, hanem az egyesült ellenzék ellen is, a mi pedig nehezebb.

Az „Egyetértés“ írja: Az Ischlben végbemenendő császártálalkozásnak politikai jelentőséget hajlandó tulajdonítani a közvélemény. Lehetetlen elhinnünk, hogy a monarchiánkkal szomszédos két fejedelemség uralkodói egyedül az udvariasság vezérelyé Ischlbe. Ellenkezőleg úgy vagyunk meggyőződve, hogy mind Károly, mind Milán informálni óhajják magukat azon magatartást illetőleg, melyet Ausztria-Magyaror-

szág és Németország egy újabb keleti konfla-gráció esélyeivel szemben tanúsítani szándékoznak. Romániának nincs miért várnia egy újabb keleti háborútól. Nem bir fajrokonokkal a Balkán-félszigeten, kiknek érdekében bele kellene vegyűlnie a harezba. A terület, melylyel jelenleg bir, nem nagyobbittható szomszédságok rovására. Ellenkezőleg tartania kell attól, hogy elvész a Dobruzsát. Mindez eléggé megmagyarázza, hogy Románia azon államokra óhajt támaszkodni, melyeknek érdekei ellenzik a Balkán-félsziget lángháborítását. Szerbiát ugy látszik más aggodalom bántja. Mióta Oroszország Szerbiából Bulgáriába tette át igazgatásának főhadiszállását. Belgrádban nagyon kelletlennek találják a bolgár szomszédoságot s még inkább a bolgár aspirációkat. Valóban Szerbiára nézve egy nagy bolgár állam sokkal fenyegetőbb veszélyt képezne, mint egy erős Törökország. Nem tartjuk lehetetlennek azért, hogy ezen aggodalmak és Milán fejedelem ischl utazása között szoros összefüggés álljon fön.

APRÓ PUSKATÚZ.

Nincs itthon a macska, tánczolnak az egerrek. A kolozsvári communitás is azt gondolja magában, hogy ha az országgyűlés oly hosszú szüneteket tart, beáll ő törvényhozásnak s emendálja az ipar-törvény egy pár paragraphusát.

Igy is lett. Tegnap i tésében őt szavazat többséggel kimondta, hogy az ipar-törvény az a szakasza, mely szerint senki sem kötelezhető valamely kereskedelmi-társulat tagjai sorába való belépésre, a kolozsvári rozsolis-árusokra nézve megsemmisítettik. Ha árulni akarnak rozsolist, tessék beállni a kereskedelmi társulatba.

Ez igen kényelmes és sikeres módja a közhasznu egyesületek pártololásának, s nagy buba volna, ha a communitás föl nem használna e törvényhozói hatalmát — csak persze sietnie kell, míg az országgyűlés össze nem ül.

Igy, például, ki lehetne mondani, hogy nem lehet eszmadia, a ki a szinbázban nem vesz bérletet; boltot csak az nyithat, a ki a zene-conservatoriumnak pártoló-tagja s hajdúnak sem vétetik föl senki, ha a harangöntők ezéhládájába le nem fizeti a szállárjumat.

S talán, ez utóbbi paragraphus már effectualtatott is — legalább a communítási tagságra nézve...

A kereskedők aristokratiai rangfokozata is törvénybe igttatott a tegnapi bizottsági gyűlésen.

Tizenegy águ koronát használhatnak a nagy-kereskedők, nagy vállalkozók.

A grófságra aspirálhatnak a dívatkereskedők és norinbergi árúk üzlettulajdonosai.

A hétágu koronát kocsiukra festhetik a könyvkereskedők és filszerárusok.

A nemességet képviselik a bőr és vegyeskereskedők, míg a gyűlával, suvix-szal és rozsolissal üzérkedők a „hítványok“. Igy alapította meg egy második kiadásu törvényhozó.

Sok naiv ember foglal ebben a mi communitásunkban helyet. Az egyik csodálkozni tud, hogy a szentesített törvény érvényes vagy nem érvényes volta fölött szavazás rendeltetik el, a másik meg az által consternáltatik, hogy a tek. tanács basa-módra hatalmaskodik s túlépi törvényes jogkörét.

Istenem, hát mit akarnak ezek a jámbor emberek! Mintha bizony ez lett volna az első eset, a midőn a loyális többséget rá lehetett venni oly határozat hozatalára, a melyet aztán miniszter, törvénytelen módon fogva, megsemmisített — Kolozsvár város törvényhatóságának nagyobb dicőségére, s mintha bizony most értülk volna meg utolszor, hogy a tanácsot törvényt, szabály-rendeletet, communítási határozatot eltelejtve a maga esze után indult el.

Biz! ez néha roz útmutatónak bizonyult...

A dalár-ünnepléyi vendégek egy részét, mint halljuk, a fellegvár-oldali palotákban fogják elszállásolni, minután a belvárosi viskók tulajdonosai közül sokan nem igen hajlandók Kolozsvár város meghívott vendégeinek az ünnepléyi rövid tartamára szállást adni. Az elszállásoló bizottság, különben két pártá oszlott; az egyik rész a fellegvár oldala mellett fejt ki hatalmas érveit, másik fél pedig a piac felé akartefolet huzatni s a Statua környékét berendezni lakásokul. A két párt vitája sokáig kétes kimenetül vala, de ugy látszik, hogy a győztes az harmadik töredék lesz, a mely a takarékpénztár most épülő palotáját akarja szállólul megnyerni. Feszültséggel nézünk a küzdelem kimenetele elé.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, 1880. aug. 7.

Helyi hírek.

— Erdélyi Marietta Lugoson. Kedden aug. 3-án városunk zenekedvelői nagy élvezetbe részesültek, írja a „Krassói Lapok“, a mennyi-

ben Erdélyi Marietta a kolozsvári nemzeti színház opera coloratour énekesnőjének volt hangversenye. Dallos János az augsburgi opera-színház bős tenor éneke és Serly Lajos a berlini Karll-színház karmesterének közreműködésével. — Műsorozat: 1. „Az udvarnál“, vigopera nyitánya, Serly Lajostól zongorán előadja a szerző. 2. „Nagy kettős“ Verdi „La Traviatta“ operájából énekl Erdélyi Marietta k. a. és Dallos János ur. 3. „Románéz“ Mayerbeer „Hugenották“ operájából, énekl Dallos János ur. 4. „Bolera“ Verdi „Siciliani vencesernye“ operájából, énekl Erdélyi Marietta k. a. 5. „Magándal“ Halevy „Zsidónő“ operájából, énekl Dallos János ur. 6. „Magyar népdalok“ énekl Erdélyi Marietta k. a. 7. „Román népdalok“ énekl Dallos János ur.

— Hymen Oelhofer Hubert, a m. kir. államvasutak fizetvéstől helyettes és Hegedűs Amália urasszony (előbb Czech Péterné) tegnap, aug. 6-án léptek házasságra. Az esketést Derzi unitárius pap végezte a papi háznál. Goth fizetvést vezető és Dr. Gyergyai voltak a tanuk. Eskü után a Hungáriában volt oszonna, mely után az új pár az estéli vonattal Bukarest felé vette útját.

— A kolozsvári unitárius főtanoda

„Apolló-kör“-e e nyári szünideje alatt Tordán, Toroczkon, Topánfalván, Verespatakon, Abrudbányán és Zalatinán hangversenyeket rendezett, melyek — tekintve az anyagi viszonyokat — kilegítőleg sikerültek. Összes bevétel volt 221 fnt 65 kr. Összes kiadás volt 198 fnt 20 kr. Maradék 23 fnt 45 kr. Ezen tiszta jövedelem a jövő iskolai év meguitása után Weress Sándor apolló-köri tag által át fog adatni a Kör részére, azon hozzáadással, hogy ezen összeg ne a főkéhez csatoltassék, hanem bangjegyek beszerzésére fordítottassék. — Feltűzetni méltóztattak Tordán: Dr. Némethi Gábor 3 fnt 80 kr. Szöcs Ákos 40 kr. Velits Zoltán 40 kr. Pál Gerő 40 kr. Dr. Bláha József 40 kr. Dr. Posoni Antal 40 kr. Timbus Albert 40 kr. Velits Ödön 40 kr. Frits Oszkár 40 kr. Fekete Szegedről 40 kr. N. N. 20 kr. N. N. 20 kr. Toroczkon: Toroczkaí Sándor 1 fnt 20 kr. Koronka Antal 60 kr. Vég Mihály 60 kr. Szilágyi Bálint 60 kr. Ekárt István 50 kr. Botár András 50 kr. Simon József 40 kr. Idsb. Zsákó István 40 kr. Csongvai Lőrincz 20 kr. Vernes Simon 30 kr. ifj. Zsákó István 20 kr. Tamás Zsuzsa 25 kr. Pálfi János 20 kr. — Topánfalván: Zudor Ákos 1 fnt. Joannete Péter 50 kr. Roska István 2 fnt. Dr. Candra 1 fnt 50 kr. Boér János 1 fnt. Loycezl Ferencz 1 fnt 50 kr. Páska Simon 1 fnt. Lövy David 1 fnt. Dr. Absolon Togya 50 kr. Kisevter Antal 50 kr. Eibel Gusztáv 50 kr. N. N. 50 kr. Káleher Sigfrid 20 kr. Dr. Kisbach Aurél 10 kr. Dudutz Gábor 10 kr. Nagy László 10 kr. Sontag Elek 10 kr. Verespatakon Ebergényi Mózes 1 fnt. Moldován Lajos 50 kr. Ebergényi Soma 50 kr. Gritta Romulus 50 kr. Mahr János 50 kr. Barabás Sándor 70 kr. Kremnitzky F. Jakab 40 kr. Popescu Amos 40 kr. Gruber József 40 kr. Ebergényi Elemér 30 kr. Aron Bálint 30 kr. Apostol Alajos 20 kr. Kornya György 20 kr. Vertner József 20. kr Gyulai Lajos 20 kr. Hanzel Sándor 20 kr. A brudbányán: Rákosi István 5 fnt. Pálfi Samu 3 fnt 20 kr. Mózes András 80 kr. Mikóné 80 kr. Bros Alajos 80 kr. Rákosi József 80 kr. Szabó György 80 kr. Boér Béla 80 kr. Dr. Nagy Károly 80 kr. Miski János 40 kr. Tabakovits 10 kr. Kremnitzky Emil 10 kr. Kremnitzky 10 kr. Draia Eneas 10 kr. Zalatinán Pálfi József 50 kr. Velesek Mihály 50 kr. Dr. Sontag 50 kr. Lövy Herman 50 kr. Alexi 50 kr. Nigér 50 kr. N. N. 50 kr. Fogadják a nemes szívű adakozók legforróbb köszönetünket az „Apolló kör“ nevében: Vincenti Károly elnök, Posoni Antal titkár. Veres Sándor pénztárnok.

Hazai hírek.

— A székely mivelődési és közgazdasági egylet folyó augusztus hó 15-ik és következő napjain tartja ez idei nagygyűlést Torda városában, mely az érkezű vendégek fogadására régi jó vendégzeretű hírnevéhez méltó intézkedéseket tesz. — Az e nagygyűlésre utazni szándékozők tájékozására megjegyezzük, hogy a magyar állam vasutak és tiszavideki vasutak igazgatósága az egyleti tagokat 33 egyharmad százalék viteldij leengedésben részesíti, mely kedvezmény elérésére szükkes igazolványok az egylet elnökségénél (Budapest vár úti utca 28. sz.) és lapunk szerkesztőségében kaphatók. — A magyar államvasutak igazgatóságát meg azon különös kedvezményt is adta, hogy a f. hó 14-én és 15-én Budapestről és Brassóból közlekedő gyorsvonatok kivételkép megálljanak a Tordához alig háromnegyed órányira eső gyéresi állomáson, ugy, hogy a Budapestről este 10 órakor elinduló utas másnap reggel 10 órakor már Tordán piheneti ki a 12 órai út fáradsalmait vendégzeretű gazdája házában. A megjelenni kívánóknak ez iránt szándékukat az elszállásolás eszközöltetése végett folyó hó 9-ig (esetleg néhány nappal később) kell „a székely egyleti nagygyűlés intéző bizottságánál Tordán“ tudat adni. Az ünnepélyes fogadás a megye és város hatósága részéről f. hó 14-én reggel lesz a Budapestről jövő gyorsvonatnak Gyéresre érkezése után; ugyanazon este lesz az ismerkedési estély. Másnap 15-én a nagy-

Pályázati hirdetés.

A kolozsvári zene conservatorium igazgató választmánya az ezen intézet kebelében megürit zeneigazgatói állomásra pályázatot hirdet a következő feltételek mellett:

1. Megkívánatik a zene minden ágazatának elméleti, mint gyakorlati alapos ismerete és erről valamely hazai vagy külföldi felsőbb zeneintézetből nyert bizonyítvány; (297) 2—3

2. az ének és zongora, vagy esetleg egy más hangszerben elméleti és gyakorlati kiváló tanítási képesség;

3. ezen állomást csak is oly egyéniség nyerheti el, ki a magyar nyelvet szóban és írásban tökéletesen bírja, minthogy az intézet tannyelve kizárólag csak a magyar;

4. A zeneigazgatói fizetés évi 600 frt a mely a Zene Conservatorium pénztárából utólagos havi részletekben folyosittatik.

Pályázni kívánók felhivatnak kellően felszerelt folyamodványokat folyó évi augusztus hó 25-ig a Zene Conservatorium alelnökéhez Dr. Hintz Györgyhez Kolozsvárra beiktatni, a hol is a részletes szerződési feltételekről kellő tájékozás szerezhető.

Kelt Kolozsvárt a Zene Conservatorium igazgató választmányának 1880. évi július 24-én tartott ülése határozatából.

Dr. Hintz,
alelnök.

Czirják Albert,
h. titkár.

Vogel Károly üzletében, Kolozsvárt FINOM FELGYÓGYI BOROK

(301)

kaphatók.

1—1

Egy liter asztali bor 1. . . . 50 kr.
" " " " II. . . . 30 kr.
" palaczk csemege-bor . . . 40 kr.

KORIK BÉLA

tekintélyes zongora és orgona gyárak megbízottja.

Ajánlja a tekintélyesebb czégektől származó újabb szervezett orgonákat és zongorákat gyári áron, valamint javítottakat a legújanyosabb áron; elfogad bármilyen nevezendő orgona, zongora és harmonium javítást és hangolást, a melyek a legjobban és legpontosabban intézettek és hangolást, az orgonákért 5 évi és a zongorákért, az általán kiadott utasításhoz tartva 10 évi jót állást vállalok. Utasítás a zongora jó karban tartásához című lap kapható díj nélkül, vidékre bérmentesen Demjén és Demeter urak kereskedésében, valamint nállam. (263) 5—*

Tisztelettel

Korik Béla.

Bel-Szénutoza 2. szám gróf Rhédey-ház.

Nagy állatsereglet.



A legnagyobb, mely hasonnevű utazóknál előfordulhat.

Magában foglal minden világ-részből állatokat.

Nyitva áll reggeli 8 órától esti 9 óráig.

Az összes ragadozó állatok etetése délután 6 órakor. Kerestetik egy fehér juhász kutya és több fehér bivaly borjú.

(289)

5—*

PASSOZ.

Csak 4 o. é. forintért

(145)

egy egész

4—6

bécsi áruraktár egész berendezésével!

E mindössze csak 4 frt!!!

- | | |
|---|-------------------------------------|
| 1 jó járású pendul óra | 2 igen szép műfalak. |
| 2 nagyszerű színyomaté kép fametszeti rámaival. | 1 gyönyörű fa czukortartó zárral. |
| 1 érdokfeszítő regény. | 1 Virágtartó. |
| 12 drb. mindig fehérben maradó kanál. | 3 drb. metszet ivó-pohár. |
| 1 pompás álló lámpa. | 1 naptár 1880-ra. |
| 2 nagyszerű kínai váz. | 1 kínai theaartó theával együtt. |
| 1 nagyon esimes aranyos rámaju tükör. | 12 legfinomabb pipero növényzappan. |
| 6 drb. finom len zsebkendő. | 1 üveg valódi hőlni viz. |
| | 1 Pfeffermann-féle főpáztza. |

E mindössze csak 4 frt!!!

A ki ezen raktárt birni óhajja, forduljon

A „NAGY VÉGELADÁSHOZ“

Bécs 16 Praterstrasse 16, Bécs.

Postán is elküldhető, de a láda hozzá 55 kr.

Az ipar- és kereskedelmi akadémia

(262)

Grácban

3—*

ez évi szeptember 16-án 18-ik iskolai évébe lépik. Az intézet két szakosztályból áll, a kereskedelmi és kereskedelmi-iparos szakosztályból; gondoskodik a tanulók alapos elméleti és gyakorlati kiképzéséről.

Az akadémiait végzeteknek joguk van, az egy évi önkéntes szolgálattételre, ha belépők előtt az algyimnasiumot, vagy az alreáliskolát jó eredménnyel végezték. Oly tanítványok részére, kiknek a fenti előkészítőkük hiányzik, rendelkezésül áll egy külön előkészítő tanfolyam az önkéntes vizsga készülésére.

Minden egyéb kérdésekre u. m. felvétel, elhelyezés stb. kimerítő felvilágosítással és ajánlatokkal szolgál.

Az ipar- és kereskedelmi akadémia igazgatósága Grácban.

Dr. ALWENS, igazgató.

Értesítés.

Alírt bizottság örömmel hozza az érdeklét szülők tudomására, hogy a kolozsvári államilag segélyezett felsőbb kereskedelmi iskola állandó fennmaradása biztosítva van s a f. évi szeptember 1-én kezdődő tanévben annak 3-dik osztálya is megnyitatik. Az erdélyi részek ez egyetlen felsőbb kereskedelmi szakiskolája, a szoros értelemben vett kereskedelmi pályákra készülő ifjakon kívül általános műveltséget és szakképzettséget nyújtó előiskolája mindazoknak, kik a távirdánál, posta-szolgálatnál, vasutaknál s más közlekedési vállalatoknál, a különböző pénzügyi és számviteli hivataloknál, pénz- és hitelintézeteknél óhajtanak életpályát nyerni. A tanfolyam 3 évig tart, melynek sikeres végzése után a növendékek katonai kötelezettségük kitöltésében az egy évi önkéntességre vannak jogosítva. — Az I-ső osztályba oly növendékek vétetnek fel, kik a gymnasium, real- vagy polgári iskola 4 alsó osztályát végezték, vagy ennek megfelelő készségüket felvételi vizsgálat után igazolják. Tandíj egy iskolai évre 30 frt; az intézetbe újonnan belépő növendékek „beiratási díj” czimén, egyszersmindenkora, 3 frtot — az ifjúsági könyvtár alapjára pedig minden tanuló tanévenként 2 frtot tartozik fizetni.

Ajánljuk e már biztos alapon nyugvó s a budapesti kereskedelmi akadémiával egy rangú intézetet a szülők figyelmébe, hol rövid idő alatt és aránylag igen csekély költséggel előnyös élet-pályát biztosíthatnak gyermekeiknek, kiknek hajlamuk és tehetségüknek megfelelő — tisztességes elhelyezésében szíves készséggel fogja gyámolítani őket egy a felügyelő bizottság, valamint a helybeli kereskedelmi és iparkamara.

Bővebb felvilágosítással készséggel szolgál

Kiss Sándor,

igazgató tanár

(lakik: Szentegyház u. 20. sz.)

(268)

2—2

Ez év végeig

a csődöt meg előírt áruraktára minden áron el kell adassék. E czélra a következő cikkeket a becsárnak fele, illetőleg megvételének egynegyed (182) árán ajánljuk fel. 5—6

A becsár 11 frt 50 kr. o. é.
most csak 5 frt 75 kr.

1 drb. igen finom Album 50 fényképre. 1 drb. elegáns bronz pendul óra. 6 db. masszív evőkés. 6 db. masszív villa. 6 db. legfinomabb bessemer evőkánál. 6 drb. legfinomabb bessemer kávéskánál. 6 drb. valódi len-batist szzebkendő, színes szegélylyel. 1 drb. valódi Japán napernyő. 2 drb. Bronz-figura gyertyatartó. 1 drb. színházi láteső elefántcsontból en. miniatúr. 6 drb. nyári férfi vagy női harisnya fin. selyem. 1 drb. modern férfi vagy női szalmakalap, elegánsul bélével. 1 drb. elegáns női- vagy férficzípő.

!!!INGYEN!!!

ráadásul egy finom kefe és toilette-garnitúr, áll 2 fészből, egy finom valódi növényzappanból Dr. Dopont-tól, 1 ruhakeféből, 1 hajkeféből, egy fogkeféből, 1 körümkéféből, 1 fénysító keféből, 1 sár- és kenőkeféből.

Ez az egész árusomó, mely 11 frt 50 kr-ra van becsülve, eladjuk vagy elküldjük 5 frt 75 kr. készpénz vagy utánvétért. Csak ez év végeig.

Ipari és kereskedelmi iroda.

Bécs, 2. kerület, Ferdinandstrasse Nr. 11. 3. lépcső 2. emelet.

Láda és csomagolás 56 krajczár.

30

százalékkal gyári áron alól csak rövid ideig tartó
RENDKIVÜLI ÁRLESZÁLLÍTÁS.

ORELLI HUGÓ

női és férfi divat raktárában
Kolozsvárt, Főter 19-dik szám.

ÁRJEGYZÉK.

Nem rőffel, hanem méterrel mérve.

	Eddig.	Most.
Egy tömeg kreton, jó mosó métere	50 kr.	39 kr.
Finomabbak és szatén	55. 60. 70 kr.	35. 40 kr.
Legfinomabb satén lissék	120. 150 kr.	80. 90 kr.
Finom szőr ruha kelmék	60. 70. 80 kr.	35. 40. 50 kr.
Selymes brocát kelmék	80. 1. 120 kr.	60. 70. 80 kr.
Fekete Ternók	110. 120 kr.	80. 90 kr.
Finomabb Ternók	150. 170 kr.	120. 130 kr.
Legfinomabb alepin Ternók	240. 3. 350 kr.	180. 2. 220 kr.
Fekete Feille selymek	270. 360 kr.	180. 260 kr.
Fekete sely. brocát gázirók	180. 2.	120. 140 kr.
Nagy mennyiségű mosó Costümök	12. 14. 16 frt.	7. 8. 10 frt.
Tavaszi és őszi kaputok	8. 10. 12 frt.	5. 7. 9 frt.
Leányka pörköpenyek	7. 8. 9 frt.	4. 5. 6 frt.
Női pörköpenyek	10. 12. 16 frt.	7. 8. 10 frt.
Fehér és színes férfi ingek	2. 3. 350 kr.	120. 150. 2.
Nagy mennyiségű miederek	2. 3. 450 kr.	140. 220. 3 frt.

s még több itt elő nem sorolható, de minden raktáromban levő árucikkeket részint a nyári idény előhaladtáért, részint a közeledő őszi cikkeket elhelyezéséért

30

százalékkal gyári áron alól árusítok el.

FIGYELEMREMÉLTÓ.

Mintán külön nőruha varróteremmel rendelkezem, honnét havonként 50—100 darab szépen készült ruha kerül ki,

Ezen a téren is legelső és

LEGOLCSÓBB VAGYOK.

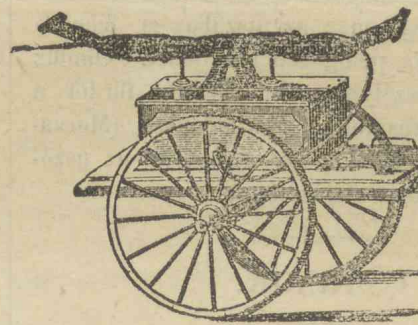
Kivánatra 24 óra alatt varróterembe bármily finom és elegánsul készített ruha előállítatik.

A ruhák mikénti előállításáról a kezeimnél levő elismerő nyilatkozatok tanuszkodnak.

A n. é. közönség becses pártfogását kéri tisztelettel a fennebbi (284) 2—6

Minden eddigi világtárlaton és orsz. kiállításon a legnagyobb díjakkal kitüntetve.

ELSŐ MAGYAR
Gép- és tűzoltószerszergyár,
harang
és
érczöntőde.



VALZER FERENCZ,

erdélyországi

FIÓKTELEPE

Kolozsvár

Belmonostor-utca 12. szám

KIS-HÁZ.

Hazánk legnagyobb, korszerűen berendezett gyára

HARANGOK, TŰZOLTÁSZATI és VIZMŰINTÉZETI GÉPEK

KÉSZÍTÉSÉRE,

a gyárral kapcsolatos vízműészeti osztály a jelenben egyedüli belföldi szivattyúgyárt képezi, melyben minden czélra megfelelő szivattyúk és szivattyús kútkák jótállás mellett készíttetnek. 7—*

Képes árlap kívánatra bérmentve megküldetik.

Gyári-raktár megnyitás.

Számtalan hozzánk intézett megkeresések következtében becses vevőink és a n. é. közönség kényelmére elhatároztuk magunkat

Kolozsvárt Bel-közép-utca 5. sz. a.

világszerte ösmert és kedvelt

eredeti Singer-varrógép gyártmányainkból

egyedüli főraktárt nyitni,

melynek meglátogatásáért mint pártolásáért

tiszteletteljesen esedezünk:

The Singer Manufacturing Co.

New-York (Amerika)

vezérigynöksége NEIDLINGER G.

(267)

5—5

Kolozsvárt más odaról ajánott Singer-gépek utánzottak.

Áremelés nélküli kedvező lefizetési könnyebbitések.

Nyomatott a „KELET” nyomdájában Kolozsvárt.